

РЕШЕНИЕ

10.02.2022

КАРАР

18-94

Тел: (84379) 30-1-48, факс: (84379) 30-1-48.
д. им. М. Вахитова

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
хакындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14
статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле
(күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ
номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Вахитов авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 ноябрәндәге 16-87 номерлы
каrarы белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Вахитов авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге
муниципаль контроль турындагы Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә.

1.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәдә 2 нче
кушымтада, 2 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индикатив күрсәткечләр:
Федераль дәүләт контроленең (күзәтчелегенә) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган
параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль
объектының мондый параметрлардан, хисап чорынан читкә тайпылуы нигезендә
хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек)
чараларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ төре буенча үзара хезмәттәшлек белән
контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән
контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;

- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 11) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольнең исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясе буенча, хисап чоры ахырына хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары саны;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләренң гомуми саны;
- 19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срогын бозган шикаятьләр саны;
- 20) тикшерү (күзәтчелек) органы карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгару турында яисә контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) хисап чорында гамәлдә түгел дип тану турында карар кабул ителгән контрольлек итүче затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятьләр саны;
- 21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатләндерү турында карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 23) дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дәрәс түгел дип танылган һәм (яисә) хисап чорында бетерелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны.

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне яңа редакциядә расларга. (1 нче кушымта).

3. Әлеге карар 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4. Әлеге карарны Вахитов авыл жирлегенә рәсми сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматының рәсми порталында, Вахитов авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Вахитов авыл жирлеге Советының социаль-мәдәни мәсьәләләр, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл жирлеге башлыгы

Ф.Р. Каримов

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Вахитов авыл
жирлеге Советының 2022 ел
10 февралә 18-94 карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләренең (алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәләше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Вахитов авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле Башкарма комитетның вазыйфаи затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук Башкарма комитет житәкчесе урынбасары тора (алга таба шулай ук - *контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар*). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм җаваплы булалар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәләшен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мэгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлегенә буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән җир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган җир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә җир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирәкле керүләргә тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, җир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- төзекләндерү кагыйдәләре чыккан транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплап кую булмаганга);

3) кышкы чорда җирлек территориясен жыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткәрүне контрольдә тоту;

4) жәйге чорда җирлек территориясен жыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәҗбүри таләпләргә дә кертеп;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә җир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән порубочка билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәҗбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (йөкләү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) очракларны төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәҗбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәҗбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәҗбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеген алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары),

гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләргә бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләргә намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләргә бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләргә һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләргә контрольдә тотыла торган затларга җиткерү, аларны үтәү ысуллары.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чараларын үткөрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зыян) китерү куркынычы яки мондый зыян (зарар) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чараларын үткөрү турында карар кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән Башкарма комитет җитәкчесенә җибәрә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә башкарма контроль башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

1) мәгълүмат җиткерү;

2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүмат җиткерү Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлегә) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының төп битеннән, массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдән гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләргә урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йө профиләктик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

1) тәзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) тикшереп торуну гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләргә булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләргә) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләргә буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләргә гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясә законнары нигезендә файдалану мөмкинлегә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләргә үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижеләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүмат вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләргә буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләргә исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренәң биш һәм аннан да күбрәк бертөрләрәк мөрәҗәгатьләргә башкарма комитеткә кергән очракта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә

багышланган махсус бүлектә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, тикшерү ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге белешмәләрне, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләрне, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче мәгълүматлардан файдаланып, тикшереп торучы затлар тарафыннан бирелә);

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка башкарма комитет үткәрә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.4. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткөрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, Башкарма комитетта гражданны һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чараларны үткөрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда

яисә тапшырылган документлар һәм мәғлүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

3.5. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Башкарма комитетның контроль чара уздыру турында күрсәтмә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зыян) китерү турындагы белешмәләр нигезендә кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилленгән тәкъдиме нигезендә кабул ителә.

3.7. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет җитәкчесе йөкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

3.8. Гражданның, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитет әлегә документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнардан ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала.

Аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәгә 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) соратып алына торган һәм ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек кысаларында дөүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, җирле үзидарә органнарыннан яисә дөүләт органнары яки җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда соратып алына торган документлар һәм (яисә) мәғлүмат булган оешмалар исемлегендә билгеләнгән, шулай ук дөүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар карамагында булган оешмалардан алына торган документларны һәм (яисә) белешмәләрне дөүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрән оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, муниципаль контроль төрләрән гамәлгә ашырганда һәм гамәлгә ашырганда «Дөүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 06 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган белешмәләр күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге.

3.10. Һичшиксез эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган гражданның һөжүм иткән очракта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мөмкинлеген булмау турында мәғлүмат тапшырырга хокукы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкуар, гражданның Башкарма комитетында (эмма 20 көннән дә артык түгел) әлегә мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәгә шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның,

контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китертү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен җитди сәбәпләр булу.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга җәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижеләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижеләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижеләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка җәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат җибәрү керә. 3.14. Контрольдә зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетеләргә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына җибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән

гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дөүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дөүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкаручы, контрольлек итүче зат булып торучы граждандан, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар кылган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында, аларга Башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жиберү яки Башкарма комитетта контрольләнүче затның электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмау һәм аңа документларны дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлегенә булганда, әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса хәбәр ителә (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун тәгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждандан документларны кәгазь чыганакта жиберергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жиберү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, 2023 елның 31 декабренә кадәр гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мөжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мөжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.18. Мөжбүри таләпләрне бозуларның контроль чараларын уздырганда тикшереп торучы зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм граждандарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегенә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.19. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллы.

3.20. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикәятьләр бирүнең судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль өлкөдө мөжбүри талөплөрне
бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөллөгө ашырганда мөжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары түбөндөгөлөрдөн гыйбарөт:

1. Жирлекне төзеклөндөрү кагыйдөлөре бозылу билгелөрен ачыклау.

2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларынан һәм Россия Федерациясенең федераль законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү максатларында чыгарылган Россия Федерациясе субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукый актларында билгелөнгөн хезмөтлөрдөн инвалидларның файдалана алуын тәэмин итүгө карата мөжбүри талөплөр бозылу билгелөрен ачыклау.

3. Дөүлөт хакимияте органнарынан, жирле үзидарө органнарынан, юридик затлардан, ижтимагый берлөшмөлөрдөн, индивидуаль эшкуарлардан, граждандардан, массакүлөм мөгълүмат чараларынан закон тарафынан саклана торган кыйммөтлөргө зыян (зыян) китерү ихтималының һәм (яисө) закон тарафынан саклана торган кыйммөтлөрнең мөжбүри талөплөрен һәм (яисө) рискын бозу барлыгы турында таныкый ала торган гамөллөр (гамөл кылмау) турында мөгълүматлар алу.

4. Контроль чара йомгаклары буенча бирелгөн мөжбүри талөплөрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсөтмөнең билгелөнгөн срокта үтөлөше турында мөгълүмат булмау.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө һәм аларның
максатчан күрсөткөчлөрө, индикатив күрсөткөчлөрнөң
ТӨП КҮРСӨТКЕЧЛӨРӨ

1. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө төп күрсөткөчлөр
һәм аларның максатчан күрсөткөчлөрө:

Төп күрсөткөчлөр	Максатчан күрсөткөчлөр (%)
Мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очрактары өлөшө	70-80
Контроль органнарның һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чаралар үткөргөндө гамәллөрөнә (гамәл кылмавына) карата алынган шикаятьләрнөң гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезлөнгөн шикаятьләр өлөшө	0
Суд тарафыннан карарларның гомуми саныннан юкка чыгарылган контроль чаралар нәтижеләрө буенча кабул ителгән карарлар өлөшө.	0

2. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө индивидуаль күрсөткөчлөр: Федераль дөүлөт контроленөң (күзөтчелегенөң) индикатив күрсөткөчлөрө исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорынан читкө тайпылуы нигезендө хисап чорында үткөрөлгән планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 4) контроль (күзөтчелек) чараларының гомуми саны хисап чорында үткөрөлгән үзара хезмөттөшлек белән;
- 5) үзара хезмөттөшлек белән контроль (күзөтчелек) чаралары саны хисап чорында уздырылган һәр КНМ буенча;
- 6) уздырылган контроль (күзөтчелек) чаралары саны хисап чорында дистанцион хезмөттөшлек чараларыннан файдаланып;
- 7) уздырылган мәжбүри профилактик визитлар саны хисап чоры өчен;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисөтүлөр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшлөр кузгатылган контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

11) контроль (күзөтчөлөк) чаралары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;

12) контроль (күзөтчөлөк) чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибөрөлгөн гаризалар саны;

13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзөтчөлөк) чараларын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;

14) хисап чоры ахырына контрольнең исәпкә алынган объектларының гомуми саны;

15) хәвеф-хәтәр категориясе буенча, хисап чоры ахырына хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары саны;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль (күзөтчөлөк) чаралары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;

18) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләренң гомуми саны

хисап чорына судка кадәр тәртиптә;

19) контроль (күзөтчөлөк) органы хисап чорында карау срогын бозган шикаятьләр саны;

20) тикшерү (күзөтчөлөк) органы карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгару турында яисә контроль (күзөтчөлөк) органнарының вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмаулары) хисап чорында гамәлдә түгел дип тану турында карар кабул ителгән контрольлек итүче затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятьләр саны;

21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибөрөлгән контроль (күзөтчөлөк) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дэгъва белдерү турында дэгъвалар саны;

22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибөрөлгән контроль (күзөтчөлөк) органнары хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатләндерү турында карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дэгъва белдерү турында дэгъвалар саны;

23) дәүләт контролен (күзөтчөлөгөн) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткөрөлгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип танылган һәм (яисә) хисап чорында бетерелгән контроль (күзөтчөлөк) чаралары саны.